

ความรุนแรงและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงต่อพยาบาลสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

VIOLENCE AND RELATED FACTORS TO PUBLIC HEALTH NURSING, HEALTH DEPARTMENT, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION.

ชนิกนันท์ พันธุ์พยัคฆ์ 4637647 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สมพร กันทรคุณธิ์ เติร์มชัยศรี, ปร.ค. (ประสาทวิทยาศาสตร์), พัชรพร เก็ดมงคล, Ph.D.(Nursing), ขวัญใจ อำนาจสัจย์เชื้อ, Ph.D.(Nursing)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงต่อพยาบาลสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร กลุ่มประชากรตัวอย่างเป็นพยาบาลสาธารณสุขของศูนย์บริการสาธารณสุข 68 แห่ง จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ศึกษา มีอายุเฉลี่ย 44 ปี มีการรับรู้ความรุนแรงอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 93.0 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงทางร่างกาย คือการได้รับข้อมูลข่าวสารความรุนแรงของพยาบาลประจำการ ($\chi^2 = 4.461$, p-value = 0.035) และของพยาบาลสาธารณสุข ($\chi^2 = 13.730$, p-value < 0.001), วิธีการจัดการความรุนแรง ($\chi^2 = 21.233$, p-value < 0.001) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการเกิดความรุนแรงทางกาย คือ สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลสาธารณสุขกับผู้ป่วยและญาติ ($r = -0.120$, p-value = 0.038) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงด้านจิตใจ คือการได้รับข้อมูลข่าวสารความรุนแรงของพยาบาลประจำการ ($\chi^2 = 9.207$, p-value = 0.002) และของพยาบาลสาธารณสุข ($\chi^2 = 19.533$, p-value < 0.001), วิธีการจัดการความรุนแรง ($\chi^2 = 141.831$, p-value < 0.001) และมาตรการป้องกันความรุนแรงของงานเยี่ยมบ้าน ($\chi^2 = 5.445$, p-value = 0.020) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการเกิดความรุนแรงด้านจิตใจ คือ สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลสาธารณสุขและเพื่อนร่วมงาน ($r = -0.207$, p-value = 0.000) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงด้านเพศคือ สถานที่ปฏิบัติงานชุมชนชานเมือง ($\chi^2 = 7.387$, p-value = 0.007), การได้รับข้อมูลข่าวสารความรุนแรงของพยาบาลสาธารณสุข ($\chi^2 = 5.732$, p-value = 0.017) และวิธีการจัดการความรุนแรง ($\chi^2 = 39.197$, p-value < 0.001) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงโดยรวมคือ สถานที่ปฏิบัติงานชุมชนแออัด ($\chi^2 = 12.249$, p-value < 0.001), การได้รับข้อมูลข่าวสารความรุนแรงของพยาบาลประจำการ ($\chi^2 = 8.675$, p-value = 0.003) และพยาบาลสาธารณสุข ($\chi^2 = 17.429$, p-value < 0.001), วิธีการจัดการความรุนแรง ($\chi^2 = 146.570$, p-value < 0.001) และมาตรการของงานเยี่ยมบ้าน ($\chi^2 = 4.028$, p-value = 0.045) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการเกิดความรุนแรงโดยรวม คือ สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลสาธารณสุขกับผู้ร่วมงาน ($r = -0.181$, p-value = 0.002) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้ผู้บังคับบัญชาควรตระหนักและให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายป้องกันความรุนแรง มาตรการการแก้ไข อบรมให้ความรู้ในการป้องกันและการจัดการกับความรุนแรง

คำสำคัญ: ความรุนแรง / พยาบาลสาธารณสุข / กรุงเทพมหานคร

130 หน้า.

VIOLENCE AND RELATED FACTORS TO PUBLIC HEALTH NURSING, HEALTH DEPARTMENT, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION.

CHANICNANT PANPAYAK 4637647 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SOMPORN KANTHARADUSSADEE
TRIAMCHAI SRI, Ph.D., PATCHARAPORN KERDMONGKOL, Ph.D.,
KWANJAI AMNATSATSUE, Ph.D.

ABSTRACT

This cross-sectional study was to examine factors related to violence against public health nurses in the Department of Health, Bangkok Metropolitan Administration (BMA). Study samples were three hundred public health nurses from sixty-eight health centers. Self-administered questionnaire was used to collect data. Statistics utilized for data analysis included percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation and Chi square.

The results revealed that the average age of samples was 44 years old. Almost all of the samples perceived violence at a high level. Factors related to physical violence included the accessibility to information about violence against general nurses ($\chi^2 = 4.461$, p-value = 0.035), about and public health nurses ($\chi^2 = 13.730$, p-value < 0.001) and about violence management ($\chi^2 = 21.233$, p-value < 0.001). Physical violence had a significantly negative relationship with the relationship between public health nurses and their clients ($r = -0.120$, p-value = 0.038). Factors correlated with emotional violence included the accessibility to information about violence against general nurses ($\chi^2 = 9.207$, p-value = 0.002) and public health nurses ($\chi^2 = 19.533$, p-value < 0.001), violence management ($\chi^2 = 141.831$, p-value < 0.001), and defensive measures to prevent violence against home-visit nurses ($\chi^2 = 5.445$, p-value = 0.020). Emotional violence had a significantly negative affect on the relationship between public health nurses and their colleagues ($r = -0.207$, p-value < 0.001). Factors related to sexual violence were community characteristic-outskirts ($\chi^2 = 7.387$, p-value = 0.007), the accessibility to information about violence against public health nurses ($\chi^2 = 5.732$, p-value = 0.017), and violence management ($\chi^2 = 39.197$, p-value < 0.001). Factors related to overall violence were community characteristic-slum ($\chi^2 = 12.249$, p-value < 0.001), the accessibility to information about violence against general nurses ($\chi^2 = 8.675$, p-value = 0.003) and public health nurses ($\chi^2 = 17.429$, p-value < 0.001), violence management ($\chi^2 = 146.570$, p-value < 0.001), and defensive measures to prevent violence against home-visit nurses ($\chi^2 = 4.028$, p-value = 0.045). Overall violence had a significantly negative relationship between public health nurses and their colleagues ($r = -0.181$, p-value = 0.002).

This study suggested that organization administrators should be aware of the violence problem and promote a prevention policy to resolve the problem.

KEY WORDS: VIOLENCE / PUBLIC HEALTH NURSE / BANGKOK

130 pages.